

Кюнню темасы

Табийгъатны кюнчюне - жигерлик, усталыкъ, къуралыудукъ

Суу эм жылыу бериледи

Уллу къар жауганыны хатасындан бузгунан электросетьлеге ремонт этиу эм республиканы суу, жылыу бла жалчыуу ишле бошла турдыла. Аны юсюнден КЪМР-ни Правительствоуну Председателини биринчи орунбасары Мурат Тхабитуев бардырған къыйын хауа болуула тохсорген хаталаны келериу жаны бла оператив штабны жыйылыуунда айтылганды.

Республиканы энергетикери кеп волтыу эм элдеде электросетьладе эки мингден аслам козлоген темирчыбыкъланы бир бирлерине жалгъагандыла. Проблема алыкъ да бардыла, ала бу кюнде саулда да кетерилликде. Битеу социальный учрежденила штат режимде ишлейди, койлете эм фатарлакъа суу эм жылыу берилген турды. Нальчик шахар округну админис-

трациясыны башчысы Загитгерби Жагасову айткъаны кере, республиканы ара шахарында жоланы къардан тазалауа жыйрма кой эки техника, бригадала да эки менбала ишлейди, ишчиле жылы азыкъ бла жалчыгындадыла. Биюнкюнде Къабарты-Малкъарда кура жельнганды, къар да эритил башлаганды. Алай синотикле суукълукъ кече онкетти градусах деги

жерикди, деп билдиргенди. КЪМР-ни Правительствоуну Председателини орунбасары Уналаны Къоим алай хауа болуула кой башлада буз гырланы ёсуоуриле себеплик этелгенле, ала уа адамлакъа къоркъулу болганыларына эс бурганды.

КЪМР-ни Президентини бла Правительствоуну пресс-службасы.

Кече, кон деп къарамайдыла

Биттирланы Мухажир эллиле бла.

Республиканы бир къылуи шахарларында бла эллилерде да хал осал эди. Мирныйде эм Шалушкъада электрочыбыкъ козлоген хазна орам жокъду. Мында жашагандыла жети - сегиз кюнню ичинде чы-

тынде урунганла арт кюндеде эртенликден кече сагъат онкелеге, биттиге дерди къорешгенлик тохтатмагандыла. Бек алгъа ала социальный макемеледе электрочон эм жылыу болууна этгенди. Рай-

Электромонтерла чыбыкъланы тартадыла.

бу кюндеде хар юйде да чыракъ жанарна этер ючюн, къолдан келгенин аймайдыла, къар жауа турганына да къарамай, ишчи шабат, ийик юк демей бардырадыла. Шалушкъаны администрациясы

ишилени биргелерине боладыла, жумушларын чырмамай бардыру ючюн, битеу керекли затларын тапдырадыла, тош азыкъ бла да жалчыгындады. Мухажир айханга кере, бу эки

Кюнчезланы Омар.

ракъсыз, суусуз, бир-бирлерини уа жылысуз къыйналып тургандыла. Школа, амбулаторияла, токенле бир ненча кюнню ишлемегенди. Чегем районну электросет-

темеде жетишалмагандылары себепли алагъа болушукълар Прохладна эм Эльбрус районладан кеслерини автовышкалары, электромонтерлары бла келгенди. Ала

Валерий Кишев.

башчысы Хачим Кунжиев, бу эллини электрочон бла жалчыгугъа жууялы Биттирланы Мухажир да бу кюндеде тынчыкъсыдыла. Ала эртенликден кече ортасына дерди

ХОЛАМЛАНИ Марзипт.

кюндеде эллини юйлеринде электрочон бла байламлы жарсылла кетерилликде.

Бузыкълукъланы терк кетергенди

Бу кюндеде Черек районну энергетикери Урман эм Зольск районладе коллагарына болушкъандыла. Ала эки менбала ишлемегенди. Ала эки менбала ишлемегенди. Ала эки менбала ишлемегенди.

къардан тазалауа къатышанды. Районну администрациясыны башчысы орунбасары Тогузаянлы Юсок битеу билдиргенге кере, мында жашагандыла бусыгъатда тап жашуу болуула къурауға улул эс бурулды эм ол жаны бла битеу служба алагъадан жарашдырылгъа

ан графике кере тире ишлейди. Къарны кеп жауганы районнга артыкъ улуу хата тохшормегенди. Къашхатау поселкада, Алушгер эм Заргаж элдеде чыракълар бир кесеке ёчюлгенди. суу тазалауу сооруженила да ишлемей тохтатгъан эдиле.

Алай районну электромонтерлары, жол эм коммунальный миюкеледе ишленген ол бузыкълукъланы терк кетергенди. Бусыгъатда уа хол службада урунганла дежурнакъ эгетлей турдыла.

Къаллай халгъа да хазырдыла

Жуукъ кюндеде улуу къар жауаркъды эм жыйрма градусах деги суукъла болушкъа деп айтадыла синотикле. Аны бла байламлы шахар округну администрациясында кеп къар жаугандыла тошген хаталаны кетериу андан арт бардыру жаны бла оператив штабны кезулоуу жыйлыуу болганды. Анга шахарны предпритияларыны оюнулары да къатышандыла.

Болсада келе турган суукъла бла байламлы жылыу эм суу берген йзада аварила болушкъа болушкъадыла. Аны себепли битеу коммунальный служба мындан

ары да ишлеп турлушкъадыла. Буз жабышп тохт изададе темир чыбыкъла юзюкюрле деген къоркъуу да барды. Къарны жыйып бир жынына тейюу бла къорешген муниципальный коммунальный службада шахарны предпритиялары грейдерле, самосвалла, дизель откелек бевелиде.

магъан электрочонорланы хайыраныну хатасындан от тошерге къоркъуу да ёсгенди. Нальчик шахарны администрациясы шендою къыйын болушкъада гражданы суу нева тох нек берилмей къалганын аныларгъа чакырыды эм барыбыз да бирге къыйын хауа болуула тохсорген хаталаны бек терк кетериллик, дегенди.

Жуукъ кюндеде улуу къар жауаркъды эм жыйрма градусах деги суукъла болушкъа деп айтадыла синотикле. Аны бла байламлы шахар округну администрациясында кеп къар жаугандыла тошген хаталаны кетериу андан арт бардыру жаны бла оператив штабны кезулоуу жыйлыуу болганды. Анга шахарны предпритияларыны оюнулары да къатышандыла.

Болсада келе турган суукъла бла байламлы жылыу эм суу берген йзада аварила болушкъа болушкъадыла. Аны себепли битеу коммунальный служба мындан

ары да ишлеп турлушкъадыла. Буз жабышп тохт изададе темир чыбыкъла юзюкюрле деген къоркъуу да барды. Къарны жыйып бир жынына тейюу бла къорешген муниципальный коммунальный службада шахарны предпритиялары грейдерле, самосвалла, дизель откелек бевелиде.

магъан электрочонорланы хайыраныну хатасындан от тошерге къоркъуу да ёсгенди. Нальчик шахарны администрациясы шендою къыйын болушкъада гражданы суу нева тох нек берилмей къалганын аныларгъа чакырыды эм барыбыз да бирге къыйын хауа болуула тохсорген хаталаны бек терк кетериллик, дегенди.

«Шендою излемлеге кере ишлерге бизни да амалларыбыз бардыла»
2 бет

Холам-Бызынгы тары
3 бет

Кимдиле хазарлыла?
3 бет

Къадалып къорешсенг, белгилик да келеди
4 бет

САУГЪАЛАУ

Право низамны кюнчюлеге салгъан къыйыны ючюн

Федеральный законодательствону айнытууға, игилендируге эм законлукъну бла право низамны кюнчюлеге салгъан уллу къыйыны ючюн Къабарты-Малкъар Республиканы прокурору, юстицияны 2-чи классы къыран советини Жариков Олег Желеговни Россей Федерацияны Федеральнуну Жыйылыууну Федерация Советини Председателини бурюгуу бла Федерация Советини майдалы бла саугъаланганды.

КЪМР-ни прокуратурасыны пресс-службасы.

Жерчилик

Тамбланы къайгъысын кёредиле

Озгъан жылы хауа болуула республиканы жерчиликде урунганла артыкъ къуандырмагъандыла. Эпли товар чыгарыуучула не бек къадалып къорешген эсе да, жайны къургакълыгъы, жерде мыльыкъ жетишмегени, саулал алып айтханда, жылы башында белгиленген чекте жетерге онгермегенди. Битеудуния къыгълукъ да анга кесини юлюшон къошанды. Бир къызуу башха торлю чырмаула да болгандыла.

Ол эм башха торлю мадарланы хайырларындан былтыргъа къургакъ жылда окуна, республиканы Эл молк эм ашазыкъ министерствосундан билдиргенлерине кере, меликини торлю-торлю формаларын жюрюктен молкле киреулюк эм киреулюк-къудору битимледен 580 минг тонна чакълы бир тирлик жыйгандыла.

Жерчиликни башха торлю продуктларын чыгарыууда уа былтыргъа жетишмиле аман тойдюлдюле. Торлю-торлю молкне 313 минг тонна тахта къгетле, 200 минг тоннадан аслам картоф, 29 минг тонна чёпелу жыйгандыла, къышха толу жетерча бир силос, сенаж хазырлагъандыла. Ала барысы да аны алленганды жылы кёриюмдөлеринден эсе бийикдиле.

Анга да къарамай, жерчиликде урунганла хар гектарны тирликлигини кётюрор, кеп эм калчестволу продукция чыгарыуу муратда къадалып ишленгенди. Осал тайбийгъат-хауа болуула келтирге болушкъа къыранлы эвезир ючюн, къыралны, республиканы жанларнын да болушукълары берилгенди. Къыралны бюджетинден ёлленген 730 миллион, софинансирование халда республикалы бюджетден берилген 141 миллион 700 минг сомгъа, кеслерини ачхарларын да къошуп,

Кертиди, ол бурунгу жылы ёрмоджоюнден эсе бир кесекчилик аман болушкъадыла. Биринчи келден, башха айтханыбызча, ол жылы къургакълыгъы бла байламды. Экинчиден, арт жылда киреулюк сурат аман, аны багъасы учуналана барганыны себепли алай битимле себеплен жерде да къыскартылардыла.

Жерчиликни культурасын ёсдорюню мурдорюну 2010 жылы ботон уллу жетишимле бла белгилерге - эпли товар чыгарыуучула кеслерини алларына алай борч салгандыла. Ол алай болуп ючюн, биринчи атлама этиледиле. Саулал алып айтханда, козюкеле кезиунде болушкъандыла. Жер-жерде жаз башы саан ишледе керек болушкъа техникаға битимле этиледиле. Жалыкъ битимлене бай тирликти урукълару, минерал семирткичле, откул мажарууну къайгъысы кёриюле бу кюндеде.

ЖАШАРБЕКЛАНЫ М.

Къыралда - дуняда

Байламлыкъланы кюнчелендируге келишгенди. Россей Федерацияны Президентини Дмитрий Медведев Социде Палестинаны башчысы Махмуд Аббас бла тобешгенди. Эки къыралда оюнч халыкъла аралы болуулу юсюнден кеслерини оюмларын айтхандыла. Жуукъ Востокда шендою халны проблемаларын сюзгенди. Россейни бла Палестинаны араларында байламлыкъланы кюнчелерге келишгенди.

«Биз хар заманда да Жуукъ Востокда болушкъа эс бурганлай турдык, даулашланы кван тейюуге жетирмеу ючюн, къолдан келгенин этебиз», - дегенди РФ-ни башчысы.

Тизме жарашдырылоды Ванкуверде (Канада) бардырылгъа къыш Олимпиада оюнула къатышарыкъ, россейли спортчуланы тизмеси жарашдырыла турды, февральгъа уа хазыр болушкъады. Специалистлени айтханыларына кере, бизни жоккейчиликери, биатлончуларыбыз, бузда төпсеуноулерибиз, чанала бла уучууларыбыз, лыжачыларыбыз аманганы араларында болушкъаларына ийнанабыз. Ванкуверге Россейден 175 спортчу барлыкълды.

«Дулашланы къыргъа Шендо бир къырал башхасы уруш бла чабар, биреуну жерин уучулар деген къоркъуу ити да азайганды. Болсада къыралланы аскер кочерли, халкъла аралы аскер блокада да бардыла. Энди ала террористлеге, экстремистлеге, бандитлеге къажуу къорешде хайырланлыла тебиргенди.

НАТО-ну бла бизни къыралны араларында бир бирге къажуу туруула даулашлы болушкъады. Россейни аскер кюнчелерини келечликери эм НАТО-ну башчылары бирге отурун оюлашхандыла, даулашлы кюноп, бириги ишлерге келишгенди.

Буз кийимли станция Саяно-Шушенск электростанция буз кюбедиле. Болсада аны халине къаруу, тинтиу ишле тохтатууа бардырылардыла. Кырыкъла бла хар минут сайын 1000 кубометр суу кетеди. «Суукълукъ плотингъа эртенде тохсорор деп къоркъа эдик, шендою халгъа кере хата жокъду. Плотинаны юсюндеги бузла энише тохтанды, аны мурдорюна жеталмайдыла», - дейди алагъа иженгерле.

«Айнытуу планын сюзгенди Дмитрий Медведев Социде Север Осетия Республиканы башчылары бла ишчи халда тобешгенди. Анда Север Кавказда болупуу, Александр Хлопонинни жангы федеральнуну округну экономика, социальный жаны бла да айнытуу планыны юслеринден сёз барганды.

«Экономиканы дуняа форуму Давос шахара (Швейцария) экономикаға жораланмай дуняа форум болганды. Россейден анга финансла министр Алексей Курадин къатышханды.

«Орумда айтылганына кере, дуняа экономиканы жангы жарашдырыуа керекди. Бу уллу жыйылыуа онла бла саналгъан «тегерек столла» ишленгенди, алагъа къатышхандыла дуняа экономиканы къалай къурауға кереклигини юсюнден кеслерини оюмларын айтхандыла.

«Шендою излемлеге кере ишлерге бизни да амалларыбыз бардыла» 2 бет	Холам-Бызынгы тары 3 бет	Кимдиле хазарлыла? 3 бет	Къадалып къорешсенг, белгилик да келеди 4 бет	Россейни жыйымдыкъ командасында - ючюнчю 4 бет
---	-----------------------------	-----------------------------	--	---

Мал кышпаты

Биз Май району «Ленинчил» эл мюкк производство кооперативин сүт-товар фермасында мал кышпаты кылай кыралганын бир муратда ары барганыбызда, көп кыр жаууп, кыш кышпатын көрүштөннө шыгарт болдук. Алай Жап-пуланы Шабазган башчылык эткен ферманы коллектив абызырагынга ушайт эди. Алай-

Силосуз, сенажыбыз, би-ченибиз да жетер чаклы бардыла. Ала табылса, заманын да берилсе, малла жунумайдыла. Кесигиз көргөнгө, мал ашлагы да бир кесек папка кышууп, ийнеке алай бернине бурундгы жыл бла тенгештердинде, былтыр 25 тоннага көп сүт сауганыбыз. Хар ийнек-

сютно челеке бла ташып айланмайдыла. Чыгарылган продукция молкно кесини гитче заводчугуна өткөрүлөдү. Анда уа кефир, сүт баш, бишпак, жау этип, аланы Майский, Прохладный, Нальчик шахарлагы этип сатадыла.

Жаппуланы Шабазган

Жайда кырмашханла кышда абызырамайдыла

Ийнеке тош азык ашайдыла.

дан узак болмай мал ашланы хар торлосон да ууак эткенерин көрдөк. Жаппу улуу тебирен турган жолундан тыйып, жылы бу кезиунде ишери кылай барганын сорганыбызда, ол былай леде:

Механизатор Къартлыкъланы Александр Тисленко Николай, Поталенко Александр эм Андрей, Мишаланы Муса, Володгреский Анатолий, ийнек сауучула Надежда Миншавеева бла Ирина Зурова ишленгерне тынгылы бардырадыла. Адамланы ай-

лык хаклары аман тойлодо 9-10 мингшер сомга жетеди. Алчынагы хар кварталдан ахна саугаыла бериледи. Бузуоланы санын азайтмай сакталыла, ол зат ючюн да ахчаларны кышуулады.

Механизатор Къартлыкъланы Александр

АБУ улу А.

Терек бахчачылык

Себеплик келлендиргенди

Кыралны жангы экономика болууда ишлеге кечуюна ба байламы Къабарты-Малкыры эл молкноде бек тозураган бөлмөдө бири - терек бахчачылык болганды. Алай болгону тюзте, аны жангындан аягы юсоуне салыгга бурулуп арт жыллада белгиле мадарла этиледиле. Сөз ючюн, 2008 жылда европала стандартлагы көлшөгөн терек бахчана республикада 138 гектарга орныгырландыла. Огъан эл молк жылда да ол жууалы иш андан ары бардырыганды - терек эм качествоу тилрик беруиоу алма эм кертеме терекле 200 гектарга, жокюм терекле уа 300 гектарга салынгандыла. Ол эм, бек аздан айтканда, 300-ден артык адамны дайым иш бла жалчытырга онг бергенди. Тилрик жыгын заманда уа, аланы саны бир нечча кереге өсөди.

КЪМР-ни Эл молк эм ашазык министрствосуну шарларына керге, республиканы элли товар чыгаруучулары озгъан жылда жангы терек бахчана кыуар эм алгага бююктюню ючюн юзлемгерине тийишликде кыуар ючюн этген кыуарчаларын компенсациялауга 62 миллион сомга жууук ахна белленгенди. Ол бурунгу жылны көрмюдоосонден эсе юк керге келди. Кыралны эм тийишли органланы жангындан этилген болушук эмда кыйгырылуук элли урунганланы жангы ишлеге келлендиреди. Ала былай да терек эм жюзюм бахчаланы иги жектеге кенертирге, аладан тилрик алынуу өсдюре барырга таукедиле.

Бизни корр.

КъАЙГЫРЫУ

Онгла излейди

Акыбалык болмаганлагы иш тапкан эм заманда да проблема болганлай кылады. Аны тамамларга уа көп торло амалла бардыла. Аладан бири - сабийлени жамаут ишлеге тири кыатышдырыду. Ол а алагы урунурга юйренирге, кеселерин унелерин эм огкларын ачыкларга, андан сора да, усталык сайлай билгире ахшы себеплик этеди. Эбрусру району халкыны иш бла жалчыты адыны специалисттери сейриери болгын предпритителны, организацияланы канкуулары эм саулай окуу жылыны ичинде окууна акыбалык болмаганлагыны иш бла жалчыты проблеманы тамамлауга кыатышдырыу жапы бла улуу кыуру иш бардырадыла. Жержерли самоупрауеленини Советини онунуна тийишликде аны юсоунден озган жылда онбир келишим этген эди. Кертиди, чекленген жууалылыгы болгын «Завод железобетонных изделий» обществодан сора башха производствода былтыр

2009 жылда, битеу алып айтында, халкыны иш бла жалчытыу араны болушугу бла бир айга торло-торло ишлеге 738 окууу салынган эдиле. Аланы хар бири 1275 сом хак алганды. Былтыр акыбалык болмаган граждандыны болжалы ишлеге тохташдыруу кыуар ючюн, федеральный бюджеден субвенция халда 968,8 минг сом белонгонг эди. Школуну иш бла жалчыты мадарла этип былай да бардырыллыкды. ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

Брифинг

Чакырылмаган кьонакъланы юйюгюзге кьоймагъыз

Озган жылда Къабарты-Малкырада хыйалык бла байламлы 206 аманыш иш этилгенди, аладан 123-ю ачыкъланы, сюдге жерилгенде, этта да 59-сү тингиле турарды. Былай торлосун Нальчикде иш ишлену управленянысы криминал милицияны таматасы Гергаланы Марат журналистле бла тобушуде белгиле этгенди. Брифинг управленянда милицияны уахсатча уполкомоченилерини бөлмюню таматасы Замир Алакаев да кытышханды.

къламай, аман халар келген адам керти окуна ачганын бла кълалганы тохташдырырга, аланы алдырга коршогенлени юсперинден иш ишени органларына билдиргире кереклисин белгилейди. Башха аманыкчыла, кеспериндин ахула сундуруп, садакы тилегенча этип, адамланы хар неге да терк ийанын кылганларын хайырланадыла. Сөз ючюн, көп болмай бир абадан адам бла омыктык жашчык Кежге элде жашагын тиришуу, юйюнге улуу хыйны этигенди, аны кетериге болушабыз деп, андан 30 минг сомун урлап кеткенди.

эки жыл мындан алгъа шахарда бир-бир объектеде тинтуле бардырылганда, алада сигнализациялары болмаганы, тийишликча сакланмаганылары ачыккланган эди. Жылыны алдында ол объекте жангындан тинтнгенди, алай хал ахырда торленгенди. «Бу юкюлде уа проект организацианын директоруну отоунда сейфдан 1,8 миллион сомну урлап кеткенди. Отоуда сигнализация, аны терезелеринде чалдыше да жок эдиле», - дегенди. Милицияны МВД-ны ведомстводан тыншында кылаууларны бөлмюню болушугуна хайырланарга чакырады. Ол айтканча, озган жылда ол сакъланган объектеде бир урлау да болмаганды. Сигнализацияны сальдыры ючюн, ахча көп кыратылырланды, болсада ол хайыр келтирмей кымайды.

Гергаланы Марат айтханнга керге, арт заманда хыйалык, адамланы аладу бла байламлы аманыкты ишени саны кебейгенди. «Республиканы ол жапы бла бир нечча кыуум - ишлейди». Ала, социальный неча жандуулык организацианыны келечилерибиз деп, адамланы юйлерине кирип, ахчаларын, багылы затларын урлайдыла. Сөз ючюн, көп болмай аманыкчыла социальный органланы ишчилерибиз деп, аладан, 70-жыллык нальчикчине юйюне киргенди. Анга болушугуна 3 минг сом берби, алай 5 мингсомдук кызыгын буздуруга керекди деген сылтау бла кыуар ахчасын кылайдуу кылардында да көп хыйалыкты этиледиле. Гегра улу айтханча, кълыйс болса да, бир номерге себеплик, ауазы бла кыуар адам болганын ачыкъласала, аны алдылайды. Селшоген адам, кесин милициячы сундуруп, жашынг жонда авария этгенди, неча аманыкты иш ючюн тутулуп турды, бу адрес бла неча бу банк сөхтэ ахча жиберген, хар нечи да таман этерикбиз, деп кыоркыу ачкыды.

«Ата-ана уа бу сөлгеле ийанын кылайды. 50 мингден 100 минг сомга дери тегелене бардыла. Тинтуленден белгиле болганыча, алай аладан өшлөгөнлени асламысы Новосибирскденди. Биз акыл этгенден, ала тутмакты да тутулуп тургандыла», - дейди Гегра улу. Милицияны сакъ болурга, хар сөзге да ийанын,

Ахырында Гергаланы Марат халкыны сакъ болурга, бир торлоку хыйалык неча аманыкты иш этерле деп ишекли бөлгөнланы МВД-ны дежурный бөлмюне 770-733, 770-574, 494-602 неад 02 телефон номерлеге селешип билдирлерин тилегенди. ТИКАЛАНЫ Фатима.

кесинлей кыларга кыомайга, олсагарт кыошуугузу, жууугузузуну чакырыгъыз», - деп эгертеди милициячы. Сотовый телефонланы хайырланды да көп хыйалыкты этиледиле. Гегра улу айтханча, кълыйс болса да, бир номерге себеплик, ауазы бла кыуар адам болганын ачыкъласала, аны алдылайды. Селшоген адам, кесин милициячы сундуруп, жашынг жонда авария этгенди, неча аманыкты иш ючюн тутулуп турды, бу адрес бла неча бу банк сөхтэ ахча жиберген, хар нечи да таман этерикбиз, деп кыоркыу ачкыды.

«Ата-ана уа бу сөлгеле ийанын кылайды. 50 мингден 100 минг сомга дери тегелене бардыла. Тинтуленден белгиле болганыча, алай аладан өшлөгөнлени асламысы Новосибирскденди. Биз акыл этгенден, ала тутмакты да тутулуп тургандыла», - дейди Гегра улу. Милицияны сакъ болурга, хар сөзге да ийанын,

Документал

Къабарты-Малкыар Республиканы Правительствосуну 2008 жылда 29-чу декабрде чыгарылган 301-ПП номерли бегимине торленуле кийриуню юсоунден Къабарты-Малкыар Республиканы Правительствосуну БЕГИМИ

2010 жылда 22-чи январьда №2-ПП Къабарты-Малкыар Республиканы Правительствосуну бегим этеди: Къабарты-Малкыар Республиканы Спорт эмда туризм министрствосуну спорт эм туризм жана кыуар учуредениларында ишленгенле хакъ тэлеуню юсоунден Къабарты-Малкыар Республиканы Правительствосуну 2008 жылда 29-чу декабрде чыгарылган 301-ПП номерли бегими бла кыабыл этилген Болумга былай тор-

лениу кийрирге: 38-чи пунктуно бешинчи абзацты былай жазарга: «Сабий-жаш тэлеу спорт школлада, олимпиада резервини энчи сабий-жаш тэлеу школларында, бийлик спорт усталыкчы школларында, спорт хазырылыкчы араларында, энчи комплекс спорт школлада ишленген тренерлени-преподавательлени, чуче декабрде чыгарылган 301-ПП номерли бегими бла кыабыл этилген Болумга былай тор-

Къабарты-Малкыар Республиканы Правительствосуну Председателини кыулуугун толтурган М.ТХАЗАПЛИКЕВ.

Школ жашуу

«Шендю излемге керге ишлерге бизни да амалларыбыз бардыла»

Жыл бошала туруп, Ташлы-Таланы орта школунда болдук. Аны директору Атуулуны Хуниймат бла окууда жетишимени, проблеманы юсперинденди бизни ушакыбыз.

- Белгилесича, арт жылда школлада окугъанланы санына керге болушукдула узгаланы иш хаклары да. Ол жаны бла сизде не торленуле бардыла? - Бюгюнюкде бизни школда 112 сабийни 20 устаз окутуудаыла. Былтыр ала 22 бар эдиле. Огъары Лескенде уа алты устаз ишлей эдиле. Аладан да бир кыуумлары кеткенди. Энди уа бир-эки адам кысыхартыла, кълалгын узгаланы иш хакларыны кетюрур амал чыгарык эди.

ри ол затлагы кетип, окуруга ишлеге бек азыдыла. Сөз ючюн, библиотекедан кытай алгъанланы азыгырды да билричады аланы биллимери аламан болмаганларын. Кыуарчыгъыз, бизни район газетде орус тилден бла литературадан окуткан устаз не айтады. Инновация технологияны хайырлангы башлагыны кытай окуугуна сейир азайганды. Ол а жаш адамланы кълери орус тилге юйрениулерине, тоз жаша биллиурине чырмаулык этгенди.

Атуулуны Хуниймат.

Арт жылда педагогадан излем улуу болганды. Ала окуучулары бла олимпиададерде, торло-торло конкур-

Ма аны себепли усталгага дерде, андан тыншында да, көп

ланы кийралмазлык, компьютерни хайырланмазлык устаз жокду.

- Сизни иштинги маганасы школу бошоганла саклаган усталыкчыларына керге биллимерин андан ары өсдюрселе, жашауда жерлерин тапсала, ол заманда чыгыады. Сизде уа диплом кылуу болурга сюйгенле уа бармыдыла?

Биологиядан бла химиядан устаз Цоколаны Роза сынау ишлен бардырырга онг чыкканына ыразыды.

лагы кыатыштырга, дерден тыншында да иш бардырырга керекди. Школлада башчылык этген советле кыуарганы, узганы ишине ата-анала, сабийле, коллегалары да болса, багы биченди. Анга керге бериледи бала. Айлыкларына, бу жумушланы тынгылы бардырып, эки-юч минг сом ахча кыошалганла бардыла.

- Былтыр школну тогузу сабий бошоган эдиле. Аладан алтыс бийик окуу юйлеге киргенди - бири Владикавказда, кълалганы Нальчикде. Экинчи энчи орта билим берген окуу юйледеди. Бир уа келир жук окууга киргире чыгарыланды. Шендю уа ишлеп айланды. Башха жылдагы кыарасак да, школчуну 80 проценти окууларын андан ары бардырадыла. Алай

Сора сёлкюленни хайырланган окуучула да азыды. Огъары Лескенде школунда бир нечча миллетни келечилери окуудаула. Аны ючюндю анда сабийле орусча сөлеше, жаз да белгенери. Тилини иги билмесе, башха дерселден да ишлери хоча болушук туюндю.

«Бюгюнюкде устаз, дерге хазырлангандан сора да, компьютерден ишлей, билим берууда жалгылыкчы хайырлана да билгире керекди. Школчугузда ол жаны бла хал кълалды?»

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Ичине кирсигиз, не жарсыуу болганын кесигиз көрүп кыоркысыз», - деген эдим. Андан сора, былайда 70 миллион сом багасына 200 сабий окуучуна жангы школ салырга оюу этилди. Аны кыурулушуну жетиши ичинде бошар мурад болганды. Анга кыурулушуну проекттин кызыр терге керекди. Ол жумушун Лескен районун архитектору бөлмюнде урунган Арсен Кушов тамамларга айтханды.

«Ичине кирсигиз, не жарсыуу болганын кесигиз көрүп кыоркысыз», - деген эдим. Андан сора, былайда 70 миллион сом багасына 200 сабий окуучуна жангы школ салырга оюу этилди. Аны кыурулушуну жетиши ичинде бошар мурад болганды. Анга кыурулушуну проекттин кызыр терге керекди. Ол жумушун Лескен районун архитектору бөлмюнде урунган Арсен Кушов тамамларга айтханды.

«Ичине кирсигиз, не жарсыуу болганын кесигиз көрүп кыоркысыз», - деген эдим. Андан сора, былайда 70 миллион сом багасына 200 сабий окуучуна жангы школ салырга оюу этилди. Аны кыурулушуну жетиши ичинде бошар мурад болганды. Анга кыурулушуну проекттин кызыр терге керекди. Ол жумушун Лескен районун архитектору бөлмюнде урунган Арсен Кушов тамамларга айтханды.

«Бир кыуар экзамен берип башлагыны окуучулары биллимери ачык болуп кылады. Кыалады шендюю тэлеуню халы?»

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Компьютерлени, телефонланы, Интернетни хайырлангы башлагыны, сабийлени өслө-

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Компьютерлени, телефонланы, Интернетни хайырлангы башлагыны, сабийлени өслө-

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

«Устазларыбыз компьютерде ишлеге юйреткен курсларда окууларында. Он жаны бла биллимерин дерселде хайырланган устала уа Цоколаны Илияс, Цоколаны Муса эм Розадыла. Алай, жарсыгъа, компьютерни хайырланарга, дерсини да кеси сюйгенча бардырыгъа энчи отула жетишмейди.

Культура

Кыдалып кюрешсенг, белгилilik да келеди

Элбрус району сабилени бля жаш адамлары чыгармачылыклары арасында «Крез-тепеусу ансамбль кыралганы онбеш жыл толганы. Бу заман ичинде ол торло-торло район эм республикалы конкурсларда хорлап, «юлголю» деген аты жюрюктөргө тийишли болганды.

Ансамбль Инна Варакина, Краснодарда культураны кырал академиясын айырмалы бошап, арада хореограф болуп ишлеп башлаганда кыралганды. Ол жыйгын коллектив, кысыа заманы ичинде жалаанда районда угай, битеу республикада атын айдирганды.

- Биринчи кыуамуну жыйшыдырай бля ахыры да кыйынлагыама, - деп эсгереди Инна Викторана. - Школлагы барып, эст-

рада тепеуселени сойген кызыкчалыны жыйгын эди. Тирнаузда былай иш жатып болганы себепли сабиле релетициалагы сойлоп келе эдиле. Алай бля эки кыуаму кыралганды - кичи эм тамата. Кергисин айтканды, ансамбльте кыралы ат атаймы деп кеп сагышы этгенме. Аны литературада тапканма. Крез - Гиче Азияны кюнбатыш жанында Лидия деген бурунгулу жаныраны патчакы болганды. Мен, анга боксореп, ансамбльге аны атын бергенме.

Инна Варакина айтканга кере, алгындан окуяна кючло кючлөк жыйылган эди. Ол хорламакта да кысыа заманы ичинде жетишгенди: сабий чыгармачылыкны «Звездолу» деген район конкурсуна, ызы бля

уа Нальчикде регионла аралы конкурсада биринчи жерлеге тийишли болган эди. Алай бля, коллективни аты белгиле болуп, аны Тирнаузда бля Элбрус районда кыуамуну жыйылуулагыа, концертлеге чакырып башлайдына.

2001 жылда уа КМР-ни Культура министрствосу аламет репертуры ач артистлени бийик усталыклары ючюн ансамбльге «юлголю» деген ат атыганды.

Бююнюлюкка анга төртюнчю кыуаму жюрюйдю. Анда тепеусеген кызыа, торло-торло окуя койлеге кирип, биймилерин андан ары өдюрдориле. Сохталарыны арасында Инна Викторана бююнюлюкка Тапсаханалы Жамиялыны, Олеся Суркованы, Олеся Хачукованы, Александр Ивановичны атларын айырып айтды. Ала-

дан бирлери, хореографтидан биймилерин айтканын, Россейни улуу шахларында фитнесден тренерле болуп ишлейдиле.

Ансамбль онбеш жылны ичинде жетишкен аслам тегиштендиге кюрготтгенди, аланы араларында «Ча-ча-ча», «Араб тепеусу», «Вальс», «Макарона», «Кобойланы тепеуселери» эм башхала бардыла. Быланы атырып окуяна кеслери айткып турардыла алагыа эчи кийимле керек болганылар. Аланы жаш артистлеге арада тиктендиле, кыуамчалыны да сабилени ата-аналары болушуклары бля ол кеси сатып алады.

Ансамбль релетициаларын «Геолог» спорт комплекси гимнастика залында бардырады. Кергисин айтканды ол хореографияны излемперине тийишли туюндыю. Аны полу тепеуселеге жарамды. Болсада сабиле Ахматха релетициаларын мында бардырады онылар бля аны ючюн ырыздыкларынын билдирдиле.

- Коллективни хар кыуамунда да хунери сабиле кеп эдиле, - дейди Инна Викторана. - Ала бююктю да бардыла. Алай алагыа айыргыа тынч туюндыю. Нек дегенде ача кытылыкны тата-сындан конкурсларга, фестивалыга кыатышырга онгу-буз жокдыу. «Юлголю» деген аты жюрюктен ансамбль а республикада, кыралда да концерт ишин бардырады бля борчлоу, биз а сахнага бек аз чыгыама. Район концертлеге кыатышуу бек азылык этеди. Болсада сохталарыбызга тепеусе, хореографияга соймеклики мындан ары да синдиргендей турлыкты.

Анонгий ТИМИРОВ.
СУРАТДА: «Крез» юлголю ансамбли

ЖАШАУ ХАЛЛА

Жюрек кыйын

Юйор кырауда насып юлошон алгарадан кералса эди, Хабитат, еморде эр киши болмай кыалса да. Асхат бля баш кыошмаз эди. Жаш адамлары жюрюктерин соймеклик бийлесе, ала окур болуп кыала кереме. Алай тойлоп эсе, кызы сойгени бля ача жшны бирге окуяганда, кыал эс-лемай кыалды Асхатны адеби-кылыгы тэбен болганын? Огвесе аны кыолга бир жыйын аны, люж жолга салырма, соймеклиги бибени багылапган эр киши эталары дегенми болур эди?

Аланы кеси башын сатканды. Сайлау акылына кере болур, алай кесини терлигин, саткандыгынын, болушузугун жашырып ючюн, намысты Хабитатха жар жазырга кюрешеди.

Кюн сайын керекиси чурумла тапел, кыонду киши бля айланса да, болмаган атла туурулуп, туюнгенди. Нор жайган ариу сыфталы, тизгини сайылары кырал турганын, аналарына сылык сэтпесе айткан, кюп кетюрген таулу киши не затдан артка турдукту? Ол алай эти, Чашыны, кызыны да намысларын жерге кюмгенди.

Юйорде кыуагалы кюндеден биринден сора Хабитат, кеп толери да кыралып, эки сабилени да алып, ата ючине келгенди. Чюнонс кызыны ол сыфатын кюргенде, туюнжол сайып, Чашыракылагы барганды. Жашы Сафарда да, атысны ачулуу халын керюп, ызандан арасыс тейлер, аны жолда кыруу жеткенди. Кюеулерин шатарада тапмаганды сора иштерин жерине барганды.

Аланы сууу келгенлерин узакдан окуяна эсеп, Асхат юйле арасы тыгырык бля кыачын кефери кюргенди. Алай Сафар аны, кыууп жетип, бир ургаалы жерге кыалаганды. Тура кел-

Былайда Хабитат улуу жангылганын арада кеп жыл озгандан сора эспегенди. Аны сютю бля келген кыалык емюрлюкюю. Аны тюзюрге бир кишини да кюлундан кептик туюндыю. Алай оюмга уа юй бийне энди туюнжонганды. Алай, не медет, жашуу анга этерин этди, таза ниети, ариу саны, сыфаты да болганын, бедишлыктег тең болду. Ехтемлиги сынды. Намысы ючюн жаны берлик тышырыну бетине кыара балчык жагылды.

Асхатны тауу кишини керти сёзю, асылы болмаганы аны юсюнде башха осал кытыкчаларын унуттурганды. Кыарын туюдурю ючюн, Лалоцаны сайлаганды, аны кирли базар хан-

геней, дагыда, дагыда жумдурук жетдирип, ерге кюломзача этгенди. Чюнонс жашыны кызыган кыанын суугатмай кеп кюрешгенди.

Хабитат, жорек кыйынлыгынын сабилеринден, кыошундан, тийреден да жашыра, кече жукусуз болганды, кез жашлары жастыкыны жойбте, тангын аман бля атырады. Аны бек улуу жорек кыалыны уа кеси башындан да бек сабилерине келген умулуктуу.

Ол не бек таза, гюняксыз эсе да, саяк атлы аны жашы, кызы эсселе бедишлик болмагыа эдиле деп ичи корди. «Эн ауу элек-дейдиле. Кимни аууна буштук эстин Хабитат, кесини кертичилигин, тазалыгын кимге кыалып анылатсын, юйорне намысын жерге кюмген кишини орам сайы, юй сайын кыатыгына аман атла аты алганса.

Окуучулары чыгармачылыктары

Нарт сёзлеге ушатып

Сөл азы буруу оймаз, Малакды ырыскандан тоймаз. Кеп чайкысыла да, бешик арба болмаз. Жолучу болмаганы - жол кыратмаз. Булуп жонко жанса да, Ол жылытканын кюймаз. Жарык жанса да жулдуз.

Жюрекин ол жылытмаз. Эшек да жарып өйгозе, Жорк болгунуу билос кесине. Жай арада кызы болмаз, Жары жолда кыалганын мура ты толмаз.

Жумуртха ташны сындырмаз, Жангыз кесуе юй жылытмаз. Элекке суу тохтаймайды, Аман адам кылыгынын кюймады. Нарат агач чайлары болур, Халап тең жайыры болур.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЕАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:
АЛИКАЛЛАНЫ Владимир, АППАЙЛАНЫ Музафар (баш редактору орус басыры, БЕНАЙАЛЛАНЫ Муталип (баш редактору орусбасары), БИТТИРЛАНЫ Аминат, ТЕКЕУЛИНИ Хада, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКБЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретары).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору цюбулуны - 42-43-01. Баш редактору орусбасары - 42-38-21 47-26-22. Жууалы секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корресптор - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕЮНОМЛЕРИ:
Жамаат-попозитика бейлом - 42-67-68, 42-64-02. Экономика бейлом - 42-66-73. Культура бейлом - 42-75-82. Социаллы политика бейлом - 42-66-76, 47-27-59. Жагыкчалык эм спорт бейлом - 47-26-39, 42-66-71. Письмола эм реклама бейлом - 42-57-34. Тылмачлы бейлом - 47-31-28. Сурап алачуу бейлом - 42-68-72. Жууагтер - 41-30-97. Операторла - 47-26-28, 42-39-65.

Редакция авторла бля кыагыт жюрютмейди. Кюп жазмактагы реления эткендик эм ала артка кыатырмаймайдыла.

Газетде басылганга материалда айтканын оюмла релацияны оюму бля кесимеке болдукула. Алаа айтканын хар зат ювөн, Россей Федерацияны басмын юсюден Законоуа тийишлиликте, материалды авторлары келери жууагталыды.

Редакция материалды жеттигинден (машика бля жазылган 5-6 бет) кепню алмайды.

Газет Басманы эм асылыи информацияны эркинликтер кыорууда жаны бля Кыабарты-Малкар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июлда релестрания эткендик.

Регистрация номер — Н—0066. Индекс - 51532

БОКС

Россейни жыйымдык командасында - ючюнчю

Чечен Республиканы ара шахары Грозныйде жаш адамлары араларында Север-Кавказ федераллы округну биринчилиги болганды. Анга регион бля кючло спортчулары кыатышканды, ол санда Элбрус району жаш тейноно ишлери, физкультура эм турки жаны бля комитетини комплекс спорт школуну жюрюген Байзулаланы Кыууан да.

Ол, 54 килограмм ауурлукуда эрише, эки жетишмиле сермеш бардырганды. Болсада жарым финалда дагыстанны спортчуга хорлатканды эм туркини кюмош призёру болганды. Алай бля Кыууан февраль айда Анапа шахарда бардырылык Россейни биринчилигине кыатышырга эркилик алганды.

Спортчуну тренери Чегембайланы Ахматны айтканына кере, Байзула улу бокс бля беш жыл кюрешеди эм бек ышандырганды бирди. Ол республиканы биринчилигине кеп кере хорлаганды. «Юность России» деген эришюно, кыралы биринчилигини да призёруу. Шендо Кыууан Россейни жаш жыйымдык командасында ючюнчюно.

Байзулаланы Кыууан тренери Чегембайланы Ахмат бля.

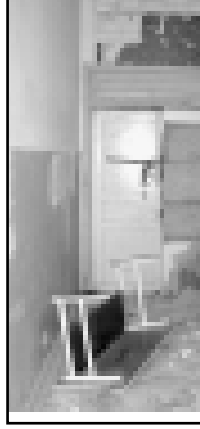
Исеплик

Спорт зал халжаргыа ушайды

Вolleyболдон секциягыа жюрюгенле кыалы жаруу этгенле кыар мурат бля бу кюнде Бабуент эглин орта школуну спорт залында барганы. Бир заманда районда бек игиге салган, школаны араларында эришюле бардырылган жерни халын кергенимде, сейир - тамашага кыалганыма. Битеу кыралда физкультурага, саушыну жашуу этюге улуу эс бурулган заманда, мындагы бля спорт зал багуш жыйуучу эки халжаргыа ушайды.

кере, мында ремонт ишлени сентябрь айда башлагандыла. Школну ичи бля спорт залга өтгөн эшикте кирит салынганды, ары жалаанда мектеми тышын да эшик бля киргиге болукдуу. Тар коридору терезелери эришюле бардырылган жерни халын кергенимде, сейир - тамашага кыалганыма. Битеу кыралда физкультурага, саушыну жашуу этюге улуу эс бурулган заманда, мындагы бля спорт зал багуш жыйуучу эки халжаргыа ушайды.

мында. Нек дегенде окуучуладан спорт кийимле киеклерин киши излемейди, ала 45 минут ну, не бля болса да кюрешип, халап айткып өтюрдориле. Спорт кереклери ардеттен турган эки «кювддан» башка зат жокдуу. Школуну аны айтканына кере, ала физкультура бля сойкюп кюрештирди эдиле, чабыт, вoleyбол, баскетбол ойнал да. Алай мында жылы ахырында болган чабыт бля турникде кеслерин кетюрюу упрженинганы этип кювдыла. Аны да ким сойсе да ансы, кимге экамден бер деп, кыты болмайдыла устала.

ОСМАНЛАНЫ Айтшат. Сура ты автор алганды.

САХНА

«Кысыр» чакырады

Кыууимиланы Кыайсын атып малкар кырал драма театр 29-чу январьда дагыстанны драматургу М. Яхьяевни «Кысыр кыатын излемей» деген комедиясына кере салынган спектакльте чакырады. Аны режиссёр Атырзаланы Магомет салганды, художниги уа Бакуланы Владимирди.

Оюнга Тохаланы Зулфарын, Бачиланы Александр, Шауаланы Орусбий, Мамайланы Фатима, Тапсаханаланы Галима, Текуланы Рауаз эм башхала кыатышандыла.

Тепеусю, жыры эркин, жарык спектакльни кыаручу жаратыр деп ышандырыды.

Оюн 18 сагат 30 минутта башланады. Кю хелгиз!

Суорулары болганла бу телефон бля сёлөшинле: 47-54-41.

Билдирю

Аскер кыулукка - контракт бля

КМР-ни аскер комиссариатыны Нальчикде блякомко запасада турган эмда жыл санлары 20-дан 40-га дери жеткен гражданын контракт бля аскерде кыулук этерге чакырады. Иш хаклары 25 миң сомдан кепчю.

Контракт бля аскерде кыулук этерге сойгенде КМР-ни аскер комиссариатыны Нальчикде блякомко бу адрес бля келсине: Красноармейская оюн 26-чы юй, 24-чо кабинет. Телефон бля айткыры болган бу номерге сёлөшин: 44-10-83.

КПФР-ни Кыабарты-Малкар рескому партияны 1963 жылдан бери чени БАГАЕВА Аза Михайловна өлгюни юсюнден, улуу бушуу этип, билдиреди эмда аны жууукларына бля ахлуларына кыайгы сёз береди.